

4

Εσωτερικός Έλεγχος και Ταμειακά Διαθέσιμα

Αντικείμενο μάθησης

1. Περιγραφή της απάτης και των επιπτώσεών της

Περιγραφή της απάτης και των επιπτώσεών της

Απάτη

- ◆ Παραπλανητική παρουσίαση γεγονότων σε διεθνές επίπεδο
- ◆ Προκαλεί βλάβη ή ζημιά σε τρίτους
- ◆ Αυξάνεται με την επέκταση του ηλεκτρονικού εμπορίου μέσω του διαδικτύου
- ◆ Ορισμένες συνηθισμένες μορφές
  - Ασφαλιστικές απάτες
  - Παραχάραξη επιταγών
  - Απάτες στη δημόσια υγεία
  - Απάτες με πιστωτικές κάρτες
  - Κλοπή ταυτότητας

Περιγραφή της απάτης και των επιπτώσεών της

Δύο συνηθισμένες μορφές απάτης που επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις

Υπεξαίρεση περιουσιακών στοιχείων

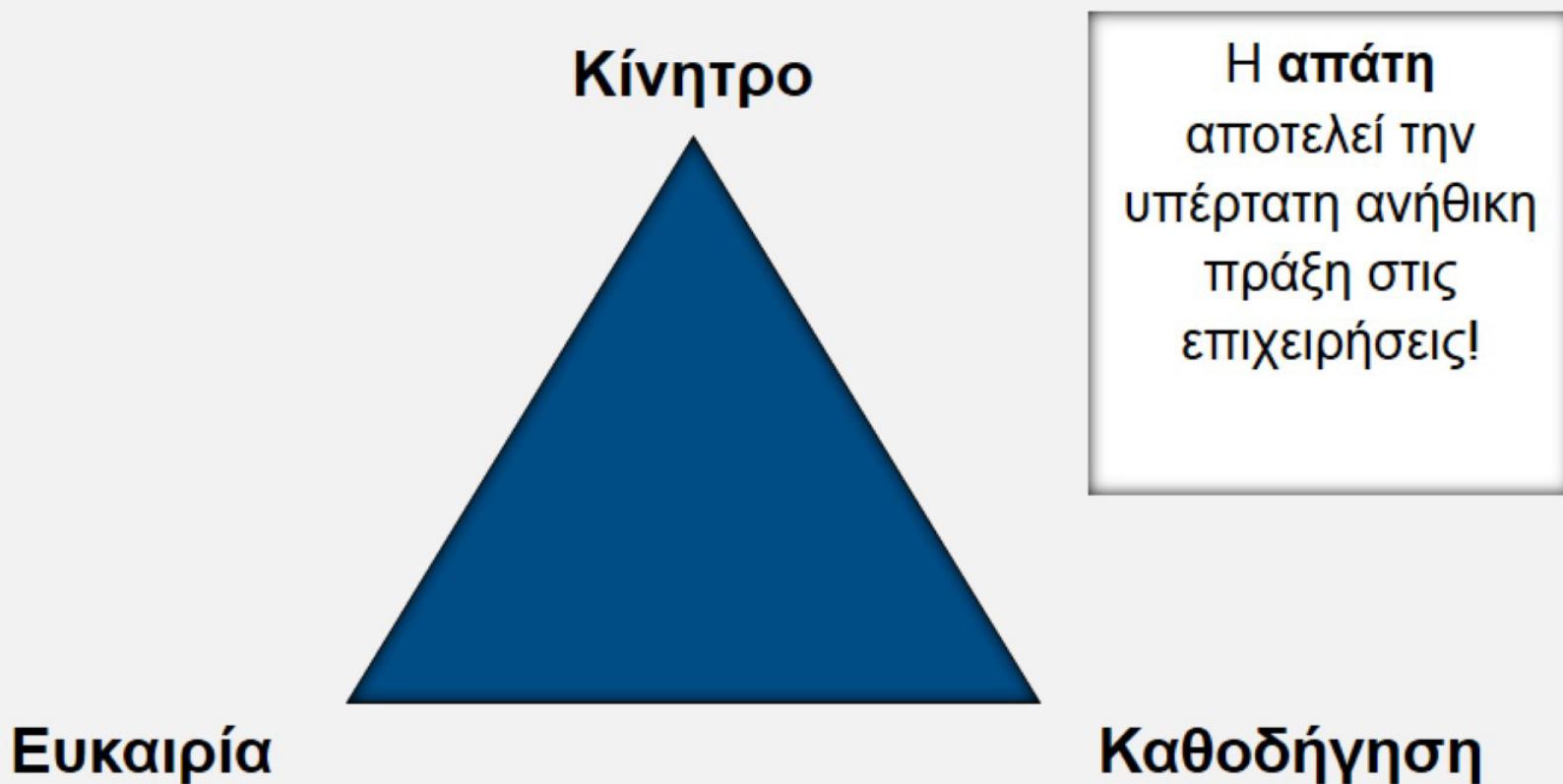
- ◆ Γίνεται από τους υπαλλήλους
- ◆ Κλοπή χρημάτων ή αποθεμάτων
- ◆ Δωροδοκίες ή μίζες στις προμήθειες
- ◆ Διόγκωση των δαπανών

Ψεύτικη αναφορά των χρηματοοικονομικών δεδομένων

- ◆ Γίνεται από ανώτερα στελέχη
- ◆ Ψεύτικες και ανακριβείς εγγραφές στα βιβλία
- ◆ Παραπλάνηση επενδυτών και πιστωτών

Περιγραφή της απάτης και των επιπτώσεών της

Πίνακας 4-1 | Το τρίγωνο της απάτης

4

Εσωτερικός Έλεγχος και Ταμειακά Διαθέσιμα

Αντικείμενο μάθησης

2. Ερμηνεία του στόχου και των συστατικών μερών
του εσωτερικού ελέγχου

Ερμηνεία του στόχου και των συστατικών μερών του εσωτερικού ελέγχου

Εσωτερικός έλεγχος

- ◆ Ο κυριότερος τρόπος που η απάτη και τα σφάλματα:
  - ▶ Προλαμβάνονται
  - ▶ Αναγνωρίζονται, ή
  - ▶ Διορθώνονται
- ◆ Η διοίκηση και το ΔΣ σχεδιάζουν:
  - ▶ Οργανωτικό σχέδιο
  - ▶ Σύστημα διαδικασιών

Ερμηνεία του στόχου και των συστατικών μερών του εσωτερικού ελέγχου

Στόχοι του Εσωτερικού ελέγχου

**Προστασία
περιουσιακών
στοιχείων**

**Ενθάρρυνση των
υπαλλήλων να
ακολουθούν τις
εταιρικές πολιτικές**

**Προώθηση
λειτουργικής
αποτελεσματικότητας**

**Διασφάλιση
σωστών και
αξιόπιστων
λογιστικών
αρχείων**

**Συμμόρφωση
με νομικές
απαιτήσεις**

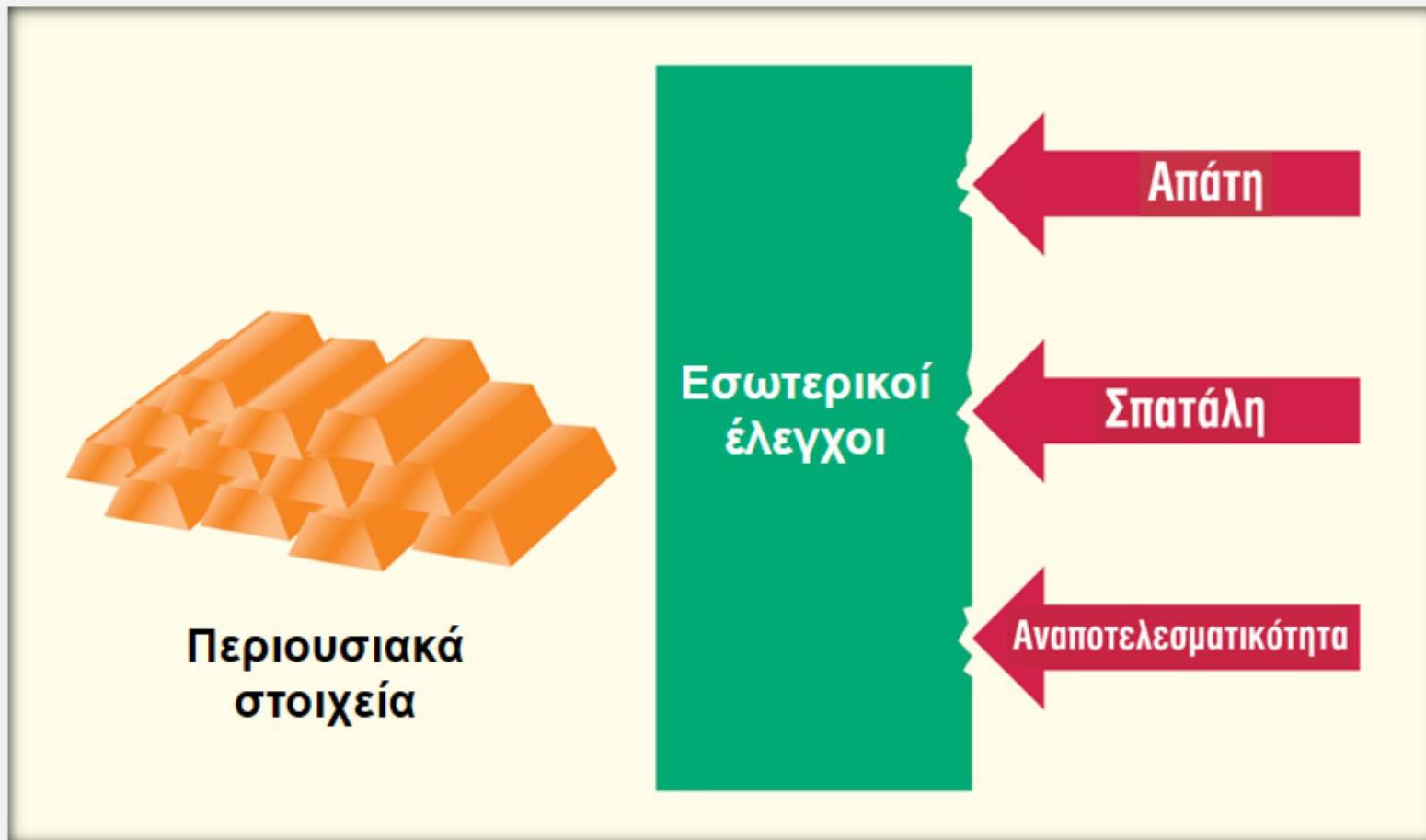
Ο νόμος Sarbanes-Oxley (SOX)

Διατάξεις του SOX

- ◆ Οι εισηγμένες εταιρείες πρέπει:
  - ▶ Να διατηρούν ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου
  - ▶ Να εκδίδουν σχετικές αναφορές
- ◆ Εξωτερικοί ελεγκτές πρέπει να αξιολογούν και να αναφέρουν για την πληρότητα των εσωτερικών ελέγχων
- ◆ Δημιουργία Επιτροπής Εποπτείας των Λογιστικών Διαδικασιών Εισηγμένων Εταιριών
- ◆ Περιορισμός μη-ελεγκτικών υπηρεσιών των ελεγκτικών εταιρειών
- ◆ Ποινές για τους παραβάτες

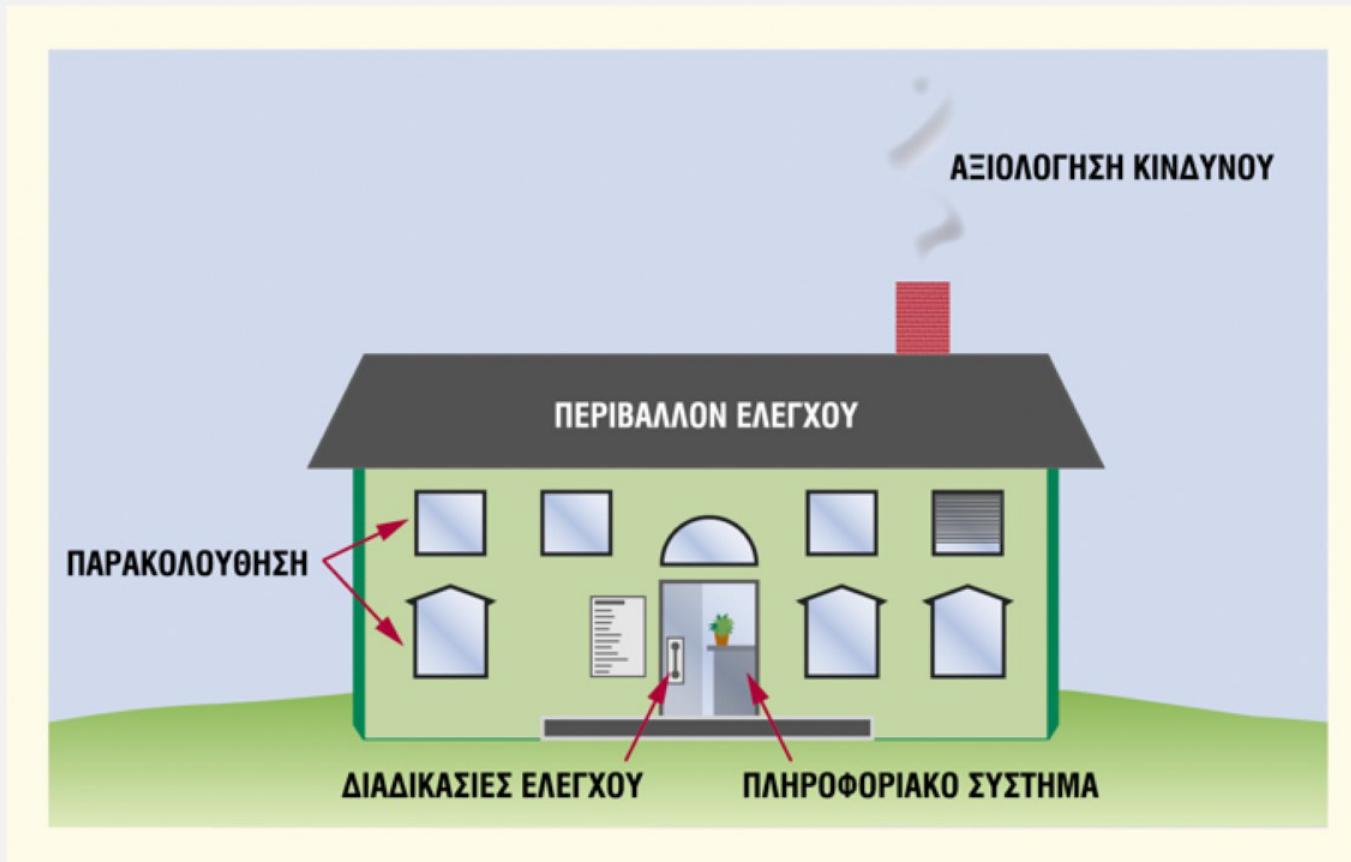
Ο νόμος Sarbanes-Oxley (SOX)

Πίνακας 4-2 | Η ασπίδα του εσωτερικού ελέγχου

Τα συστατικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου

Πίνακας 4-3 | Τα συστατικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου

Τα συστατικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου

Περιβάλλον
ελέγχου

Αξιολόγηση
κινδύνου

Πληροφοριακό
σύστημα

Διαδικασίες
ελέγχου

Παρακολούθηση
των ελέγχων

-
- ◆ Δίνει το στίγμα για τον τρόπο διοίκησης
  - ◆ Κώδικας ηθικής

Τα συστατικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου

- ◆ Αναγνώριση των κινδύνων
- ◆ Εγκατάσταση διαδικασών αντιμετώπισης κινδύνων

Τα συστατικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου

Περιβάλλον
ελέγχου

Αξιολόγηση
κινδύνου

Πληροφοριακό
σύστημα

Διαδικασίες
ελέγχου

Παρακολούθηση
των ελέγχων

- ◆ Σύστημα ικανό να αντιληφθεί,
επεξεργαστεί και αναφέρει λογιστικά γεγονότα

Τα συστατικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου

Περιβάλλον
ελέγχου

Αξιολόγηση
κινδύνου

Πληροφοριακό
σύστημα

Διαδικασίες
ελέγχου

Παρακολούθηση
των ελέγχων

-
- ◆ Έχουν δημιουργηθεί μέσα στο περιβάλλον ελέγχου και το πληροφοριακό σύστημα

Τα συστατικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου

Περιβάλλον
ελέγχου

Αξιολόγηση
κινδύνου

Πληροφοριακό
σύστημα

Διαδικασίες
ελέγχου

Παρακολούθηση
των ελέγχων

- ◆ Έλεγχοι που προγραμματίζονται στο πληροφοριακό σύστημα της εταιρείας
- ◆ Εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Έξυπνες πρακτικές
πρόσληψης

Διαχωρισμός καθηκόντων
Σύγκριση και παρακολούθηση
συμμόρφωσης

Επαρκή αρχεία

Περιορισμένη πρόσβαση

Κατάλληλες εγκρίσεις

- ◆ Εξέταση του παρελθόντος του υποψηφίου
- ◆ Εκπαίδευση και εποπτεία
- ◆ Ανταγωνιστικές αμοιβές
- ◆ Καθαρές αρμοδιότητες των υπαλλήλων

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Έξυπνες πρακτικές
πρόσληψης
Διαχωρισμός καθηκόντων →
Σύγκριση και παρακολούθηση
συμμόρφωσης

Επαρκή αρχεία

Περιορισμένη πρόσβαση

Κατάλληλες εγκρίσεις

Τρία ουσιαστικά καθήκοντα:

- ◆ χειρισμός των περιουσιακών στοιχείων
- ◆ τήρηση των αρχείων
- ◆ έγκριση της συναλλαγής

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Έξυπνες πρακτικές
πρόσληψης
Διαχωρισμός καθηκόντων
**Σύγκριση και παρακολούθηση
συμμόρφωσης** →

- ◆ Λειτουργικοί και ταμειακοί προϋπολογισμοί
- ◆ Αναφορές εξαίρεσης
- ◆ Διαχειριστικός έλεγχος

Επαρκή αρχεία

Περιορισμένη πρόσβαση

Κατάλληλες εγκρίσεις

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Έξυπνες πρακτικές
πρόσληψης
Διαχωρισμός καθηκόντων

Σύγκριση και παρακολούθηση
συμμόρφωσης

Επαρκή αρχεία →

Περιορισμένη πρόσβαση
Κατάλληλες εγκρίσεις

- ◆ Λεπτομέρειες επιχειρηματικών συναλλαγών
- ◆ Έγγραφα ή ηλεκτρονικά αρχεία
- ◆ Έγγραφα αριθμημένα εκ των προτέρων

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Έξυπνες πρακτικές
πρόσληψης
Διαχωρισμός καθηκόντων

Σύγκριση και παρακολούθηση
συμμόρφωσης

Επαρκή αρχεία

Περιορισμένη πρόσβαση →

Κατάλληλες εγκρίσεις

- ◆ Περιορισμένη πρόσβαση στα περιουσιακά στοιχεία
- ◆ Τραπεζική θυρίδα
- ◆ Κωδικοί πρόσβασης
- ◆ Κρυπτογράφηση

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου

Έξυπνες πρακτικές
πρόσληψης
Διαχωρισμός καθηκόντων

Σύγκριση και παρακολούθηση
συμμόρφωσης

Επαρκή αρχεία

Περιορισμένη πρόσβαση

Κατάλληλες εγκρίσεις →

- ◆ Γενική ή ειδική έγκριση της διοίκησης
- ◆ Τμήμα πιστώσεων
- ◆ Τμήμα αγορών
- ◆ Τμήμα προσωπικού

Πληροφορική

Τα λογιστικά συστήματα βασίζονται

- ◆ Λιγότερο σε χειρωνακτική εργασία, και
- ◆ Περισσότερο σε πληροφοριακά συστήματα (IT)

Παραδείγματα:

- ▶ Ηλεκτρονικοί αισθητήρες
- ▶ Γραμμωτοί κώδικες (Bar codes)

Η χρήση Η/Υ βελτιώνει σημαντικά ταχύτητα και ακρίβεια

Έλεγχοι διασφάλισης

Πυρασφαλή
χρηματοκιβώτια

Εναλλαγή
θέσεων

Εγγυήσεις
για απιστία
υπαλλήλων

Υποχρεωτικές
διακοπές

Κάμερες
ασφαλείας

Συναγερμοί

Ειδικοί σε
θέματα
παρεμπόδισης
κλοπών

Εσωτερικός έλεγχος και ηλεκτρονικό εμπόριο

Οι παγίδες του ηλεκτρονικού εμπορίου περιλαμβάνουν:

- ◆ Κλεμμένους κωδικούς πιστωτικών καρτών
- ◆ Ηλεκτρονικούς ιούς και «δούρειους ίππους»
- ◆ «Ηλεκτρονικό ψάρεμα»

Μέτρα ασφάλειας:

- ◆ Ηλεκτρονική απόκρυψη
- ◆ Τείχη προστασίας

Οι περιορισμοί του εσωτερικού ελέγχου—Κόστη και οφέλη

**Τρόποι με τους οποίους μπορούν να παρακαμφθούν
οι εσωτερικοί έλεγχοι**

- ◆ Συνέργεια
- ◆ Παράκαμψη των κανονισμών από τα ανώτερα στελέχη
- ◆ Κούραση & αμέλεια

Τα οφέλη θα πρέπει να υπερβαίνουν τα κόστη

4

Εσωτερικός Έλεγχος και Ταμειακά Διαθέσιμα

Αντικείμενο μάθησης

3. Σχεδιασμός και χρήση συμφωνιών τραπεζικών λογαριασμών

Σχεδιασμός και χρήση συμφωνιών τραπεζικών λογαριασμών

Εγγραφα που χρησιμοποιούνται για τον
έλεγχο ενός τραπεζικού λογαριασμού

Υπόδειγμα
υπογραφής

Απόδειξη
κατάθεσης

Επιταγή

Αντίγραφο
τραπεζικού
λογαριασμού

Κατάσταση
συμφωνίας των
λογαριασμών της
τράπεζας

- ◆ Προστετεύει από πλαστογράφηση

Σχεδιασμός και χρήση συμφωνιών τραπεζικών λογαριασμών

Εγγραφα που χρησιμοποιούνται για τον
~~έλεγχο ενός τραπεζικού λογαριασμού~~

Υπόδειγμα
υπογραφής

Απόδειξη
κατάθεσης

Επιταγή

Αντίγραφο
τραπεζικού
λογαριασμού

Κατάσταση
συμφωνίας των
λογαριασμών
της τράπεζας

- ◆ Απόδειξη της κατάθεσης

Σχεδιασμός και χρήση συμφωνιών τραπεζικών λογαριασμών

Εγγραφα που χρησιμοποιούνται για τον

έλεγχο ενός τραπεζικού λογαριασμού

**Υπόδειγμα
υπογραφής**

**Απόδειξη
κατάθεσης**

Επιταγή

**Αντίγραφο
τραπεζικού
λογαριασμού**

**Κατάσταση
συμφωνίας των
λογαριασμών
της τράπεζας**

- ◆ Εκδότης, αποδέκτης
και τράπεζα

Σχεδιασμός και χρήση συμφωνιών τραπεζικών λογαριασμών

Εγγραφα που χρησιμοποιούνται για τον
έλεγχο ενός τραπεζικού λογαριασμού

Υπόδειγμα
υπογραφής

Απόδειξη
κατάθεσης

Επιταγή

Αντίγραφο
τραπεζικού
λογαριασμού

Κατάσταση
συμφωνίας των
λογαριασμών
της τράπεζας

-
- ◆ Αναφορά της κίνησης του λογαριασμού του πελάτη

Πίνακας 4-4 | Κίνηση λογαριασμού

ΚΙΝΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ					
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΕΝΑΡΞΗΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	
6.550		4.370	5.000	20	
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ					
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΠΟΣΟ	
Κατάθεση		04/12		1.150	
Κατάθεση		08/12		190	
ΗΚΚ-Είσπραξη μερισμάτος		17/12		900	
Εισπράξεις από άλλη Τράπεζα		26/12		2.100	
Τόκοι		31/12		30	
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΠΟΣΟ	
Προμήθεια		31/12		20	
ΕΠΙΤΑΓΕΣ/ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ					
Αριθμός	Ποσό	Αριθμός	Ποσό	Αριθμός	Ποσό
307	100	333	150	335	100
332	3,000	334	100	336	1.100
ΆΛΛΕΣ ΜΕΙΩΣΕΙΣ		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ		ΠΟΣΟ	
Ανεπαρκή κεφάλαια		04/12		50	
ΗΚΚ- Ασφάλιστρα		20/12		400	

Σχεδιασμός και χρήση συμφωνιών τραπεζικών λογαριασμών

Έγγραφα που χρησιμοποιούνται για τον

έλεγχο ενός τραπεζικού λογαριασμού

Υπόδειγμα
υπογραφής

Απόδειξη
κατάθεσης

Επιταγή

Αντίγραφο
τραπεζικού
λογαριασμού

Κατάσταση
συμφωνίας των
λογαριασμών
της τράπεζας

- ◆ Διαφορές μεταξύ του λογαριασμού Ταμειακών διαθεσίμων της εταιρείας και του αντιγράφου που εκδίδει η τράπεζα

Κατάσταση συμφωνίας των λογαριασμών της τράπεζας

Δύο αρχεία των ταμειακών διαθεσίμων μιας εταιρίας

- 1.Ο λογαριασμός ταμειακών διαθεσίμων του γενικού καθολικού
- 2.Το αντίγραφο του λογαριασμού που εκδίδει η τράπεζα

Διαφορές που οφείλονται στο ότι υπάρχει μια χρονική διαφορά στην καταχώριση των οικονομικών συναλλαγών

Κατάσταση συμφωνίας των λογαριασμών της τράπεζας

Τράπεζα

- ◆ Εκκρεμείς καταθέσεις
- ◆ Ανείσπρακτες επιταγές
- ◆ Τραπεζικά λάθη

Εταιρεία

- ◆ Εισπράξεις από τράπεζα
- ◆ Ηλεκτρονικές κινήσεις κεφαλαίων
- ◆ Προμήθεια τράπεζας
- ◆ Τόκοι
- ◆ Ακάλυπτες επιταγές
- ◆ Κόστος εκτύπωσης επιταγών
- ◆ Σφάλματα στα βιβλία

Παράδειγμα

Στις 31 Δεκεμβρίου το τραπεζικό υπόλοιπο της Mid-Atlantic Manufacturing είναι \$5.900. Ο λογαριασμός Ταμειακών διαθεσίμων της εταιρείας έχει υπόλοιπο \$3.340. Ακολουθούν επιπλέον πληροφορίες για το λογαριασμό στις 31 Δεκεμβρίου:

1. Εκκρεμείς καταθέσεις, \$1.600.
2. Τραπεζικό λάθος: Η τράπεζα αφαίρεσε \$100 για μια επιταγή που είχε εκδοθεί από άλλη εταιρεία. Προσθέστε \$100 στο τραπεζικό υπόλοιπο.
3. Ανείσπρακτες επιταγές, \$1.340.
4. Ηλεκτρονική μεταφορά μερισμάτων από επένδυση, \$900.
5. Η τράπεζα εισέπραξε από πελάτες σας \$2.100.
6. Πραγματοποίησε έσοδα από τόκους επί του τραπεζικού λογαριασμού, \$30.
7. Σφάλμα στα βιβλία: Καταχωρίσατε την επιταγή με αριθμό 333 με το ποσό των \$510. Το ποσό που καταβάλατε όμως είναι \$150. Προσθέστε \$360 στο υπόλοιπο του λογαριασμού σας.
8. Η τράπεζα σας χρέωση προμήθεια \$20.
9. ΕΠιταγή πελάτη αξίας \$50 με ανεπαρκή κεφάλαια. Αφαιρέστε \$50 από το υπόλοιπο των βιβλίων.
10. Μεταβιβάστηκε ηλεκτρονικά ποσό \$400 για πληρωμή ασφαλίστρων.

Παράδειγμα

Κατάσταση συμφωνίας με την τράπεζα, της Mid-Atlantic

Υπόλοιπο τράπεζας \$ 5.900

Συν:

Εκκρεμείς καταθέσεις 1.600

Διόρθωση τραπεζικού σφάλματος 100

Μείον: Ανείσπρακτες επιταγές (1.340)

Προσαρμοσμένο υπόλοιπο τράπεζας \$ 6.260

Υπόλοιπο βιβλίων \$ 3.340

Συν: Είσπραξη μερίσματος 900

Είσπραξη από πελάτες 2.100

Έσοδα από τόκους 30

Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333) 360

Μείον: Προμήθεια τράπεζας (20)

Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια (50)

Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων (400)

Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων \$ 6.260

LO 3

Εγγραφές των συναλλαγών Κατάστασης συμφωνίας

Υπόλοιπο βιβλίων	\$	3.340	
Συν:		900	←
Είσπραξη μερίσματος			
Είσπραξη από πελάτες		2.100	
Έσοδα από τόκους		30	
Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333)		360	
Μείον:		(20)	
Προμήθεια τράπεζας			
Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια		(50)	
Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων			
		<u>(400)</u>	
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	\$	6.260	

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Ταμειακά διαθέσιμα	900	
	Έσοδα από μερίσματα		900
	Είσπραξη μερίσματος		

Εγγραφές των συναλλαγών Κατάστασης συμφωνίας

Υπόλοιπο βιβλίων	\$ 3.340
Συν: Είσπραξη μερίσματος	900
Είσπραξη από πελάτες	2.100
Έσοδα από τόκους	30
Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333)	360
Μείον: Προμήθεια τράπεζας	(20)
Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια	(50)
Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων	(400)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	\$ 6.260

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Ταμειακά διαθέσιμα	2.100	
	Πελάτες		2.100
	Είσπραξη απαιτήσεων στην τράπεζα		

Εγγραφές των συναλλαγών Κατάστασης συμφωνίας

Υπόλοιπο βιβλίων	\$	3.340
Συν:		
Είσπραξη μερίσματος		900
Είσπραξη από πελάτες		2.100
Έσοδα από τόκους		30
Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333)		360
Μείον:		
Προμήθεια τράπεζας		(20)
Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια		(50)
Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων		<u>(400)</u>
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	\$	6.260

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Ταμειακά διαθέσιμα	30	
	Έσοδα από τόκους		30
	Δεδουλευμένοι τόκοι από τραπεζικό υπόλοιπο		

Εγγραφές των συναλλαγών Κατάστασης συμφωνίας

Υπόλοιπο βιβλίων	\$	3.340
Συν:		
Είσπραξη μερίσματος		900
Είσπραξη από πελάτες		2.100
Έσοδα από τόκους		30
Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333)		360
Μείον:		
Προμήθεια τράπεζας		(20)
Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια		(50)
Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων		(400)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	\$	6.260

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Ταμειακά διαθέσιμα	360	
	Πιστωτές - Προμηθευτές		360
	Διόρθωση επιταγής 333		

Εγγραφές των συναλλαγών Κατάστασης συμφωνίας

Υπόλοιπο βιβλίων	\$	3.340
Συν:		
Είσπραξη μερίσματος		900
Είσπραξη από πελάτες		2.100
Έσοδα από τόκους		30
Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333)		360
Μείον:		
Προμήθεια τράπεζας	(20)	
Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια		(50)
Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων		(400)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	\$	6.260

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Διάφορα έξοδα	20	
	Ταμειακά διαθέσιμα		20
	Προμήθειες τραπεζών		

Εγγραφές των συναλλαγών Κατάστασης συμφωνίας

Υπόλοιπο βιβλίων	\$ 3.340
Συν:	
Είσπραξη μερίσματος	900
Είσπραξη από πελάτες	2.100
Έσοδα από τόκους	30
Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333)	360
Μείον:	
Προμήθεια τράπεζας	(20)
Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια	(50)
Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων	(400)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	<hr/> \$ 6.260 <hr/>

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Πελάτες	50	
	Ταμειακά διαθέσιμα		50
	Επιστροφή επιταγής λόγω ανεπαρκών κεφαλαίων		

Εγγραφές των συναλλαγών Κατάστασης συμφωνίας

Υπόλοιπο βιβλίων	\$ 3.340
Συν: Είσπραξη μερίσματος	900
Είσπραξη από πελάτες	2.100
Έσοδα από τόκους	30
Διόρθωση σφάλματος (επιταγή 333)	360
Μείον: Προμήθεια τράπεζας	(20)
Επιταγή με ανεπαρκή κεφάλαια	(50)
Ηλεκτρονική πληρωμή ασφαλίστρων	(400)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	\$ 6.260

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Ασφαλιστρα έξοδα	400	
	Ταμειακά διαθέσιμα		400
	Καταβολή μηνιαίων ασφαλίστρων		

Σύνοψη των στοιχείων προσαρμογής:

Υπόλοιπο τράπεζας—πάντα

- **Προσθέστε** εκκρεμείς καταθέσεις
- **Αφαιρέστε** ακάλυπτες επιταγές
- **Προσθέστε** ή **αφαιρέστε** διορθώσεις τραπεζικών σφαλμάτων

Υπόλοιπο βιβλίων—πάντα

- **Προσθέστε** εισπράξεις από την τράπεζα, τόκους έσοδα, και ηλεκτρονικές εισπράξεις
- **Αφαιρέστε** προμήθεια τράπεζας, επιταγές ανεπαρκών κεφαλαίων, και ηλεκτρονικές πληρωμές
- **Προσθέστε** ή **αφαιρέστε** διορθώσεις σφαλμάτων στα βιβλία

& σκέψου

Το υπόλοιπο ενός τραπεζικού λογαριασμού ανέρχεται σε \$4.500 και περιλαμβάνει προμήθειες τράπεζας \$15, δεδουλευμένους τόκους κατάθεσης \$5, και μια ακάλυπτη επιταγή \$300. Οι εκκρεμείς καταθέσεις ανέρχονται συνολικά σε \$1.200 και οι επιταγές που έχουν εκδοθεί σε \$575. Ο λογιστής έχει καταχωρίσει μια επιταγή που εκδόθηκε για εξόφληση υποχρέωσης ύψους \$125 ως \$152. Το γεγονός αυτό προκάλεσε ένα σφάλμα ύψους \$27 (θετικό ποσό για τη διόρθωση του σφάλματος).

- (1)Πόσο είναι το προσαρμοσμένο υπόλοιπο της τράπεζας;
- (2)Πόσο ήταν το ταμειακό υπόλοιπο στα βιβλία πριν από τη συμφωνία;

Απαντήσεις:

- (1) **\$5.125** ($\$4.500 + \$1.200 - \$575$).
- (2) **\$5.408** ($\$5.125 + \$15 - \$5 + \$300 - \$27$). Τα προσαρμοσμένα υπόλοιπα των βιβλίων και της τράπεζας είναι ίδια.

Παράδειγμα

Ο Δ. Δημητρίου λειτουργεί μια επιχείρηση ειδών σκι. Το αντίγραφο του τραπεζικού λογαριασμού που έλαβε από την τράπεζα στις 31 Ιουλίου εμφανίζει υπόλοιπο €1,500. Στο αντίγραφο εμφανίζεται είσπραξη από πελάτες στην τράπεζα €818, προμήθεια τράπεζας €14, ακάλυπτες επιταγές αξίας €240, και χρέωση για εκτύπωση επιταγών €20. Κατά τον έλεγχο των βιβλίων της επιχείρησής του ο Δημητρίου αναγνώρισε ανείσπρακτες επιταγές €1.220 και μια εκκρεμή κατάθεση στις 31 Ιουλίου €3.530. Μέσα στον Ιούλιο, καταχώρησε επιταγή €540 για το μισθό υπαλλήλων μερικής απασχόλησης, ως €54. Ο λογαριασμός των ταμειακών διαθεσίμων της επιχείρησης δείχνει στις 31 Ιουλίου υπόλοιπο €3.752.

Ποιό είναι το ποσό στα ταμειακά διαθέσιμα της εταιρίας στις 31 Ιουλίου 2014;

Παράδειγμα

Το τραπεζικό αντίγραφο δείχνει υπόλοιπο €1.500.

Τράπεζα	Εταιρεία
Υπόλοιπο, 31/07	€1.500
Προσαρμοσμένο τραπεζικό υπόλοιπο	Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων

Παράδειγμα

Το υπόλοιπο στα βιβλία είναι €3.752.

Τράπεζα	Εταιρεία
Υπόλοιπο, 31/07 €1.500	Υπόλοιπο, 31/07
Προσαρμοσμένο τραπεζικό υπόλοιπο	Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων

Παράδειγμα

Στο αντίγραφο εμφανίζεται είσπραξη από πελάτες στην τράπεζα €818, προμήθεια τράπεζας €14, ακάλυπτες επιταγές αξίας €240, και χρέωση για εκτύπωση επιταγών €20

Τράπεζα	Εταιρεία
Υπόλοιπο, 31/07	€1.500
	Υπόλοιπο, 31/07
	Συν: Εισπράξεις πελατών
	Μείον:
	Προμήθεια τράπεζας
	Ακάλυπτες επιταγές
	Εκτύπωση επιταγών
Προσαρμοσμένο τραπεζικό υπόλοιπο	Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων

Παράδειγμα

Κατά τον έλεγχο των βιβλίων ο Δημητρίου αναγνώρισε ανείσπρακτες επιταγές €1.220 και μια εκκρεμή κατάθεση στις 31 Ιουλίου €3.530

Τράπεζα	Εταιρεία
Υπόλοιπο, 31/07	€1.500
Συν: Εκκρεμείς καταθέσεις	3.530
Μείον: Ανείσπρακτες επιταγές	(1.220)
Προσαρμοσμένο τραπεζικό υπόλοιπο	<hr/> <hr/>
Υπόλοιπο, 31/07	€3.752
Συν: Εισπράξεις πελατών	818
Μείον:	
Προμήθεια τράπεζας	(14)
Ακάλυπτες επιταγές	(240)
Εκτύπωση επιταγών	(20)
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	<hr/> <hr/>

Παράδειγμα

Μέσα στον Ιούλιο, καταχώρησε επιταγή €540 για το μισθό υπαλλήλων μερικής απασχόλησης, ως €54.

Παράδειγμα

Ποιό είναι το ποσό στα ταμειακά διαθέσιμα της εταιρίας στις 31 Ιουλίου 2014;

Τράπεζα	Εταιρεία
Υπόλοιπο, 31/07	€1.500
Συν: Εκκρεμείς καταθέσεις	3.530
Μείον: Ανείσπρακτες επιταγές	(1.220)
	_____
Προσαρμοσμένο τραπεζικό υπόλοιπο	€3.810
	_____
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων	€3.810

Παράδειγμα

Για τη συμφωνία των υπολοίπων θα πρέπει να γίνουν οι εξής εγγραφές.

Ημερολογιακές εγγραφές	Εταιρεία
Ταμειακά διαθέσιμα 818	Υπόλοιπο, 31/12 €3.752
Πελάτες 818	Συν: Εισπράξεις πελατών 818
Διάφορα έξοδα 34	Μείον:
Ταμειακά διαθέσιμα 34	Προμήθεια τράπεζας (14)
Πελάτες 240	Ακάλυπτες επιταγές (240)
Ταμειακά διαθέσιμα 240	Εκτύπωση επιταγών (20)
Μισθοί 486	Διόρθωση σφάλματος βιβλίων(486) <hr/>
Ταμειακά διαθέσιμα 486	Προσαρμοσμένο υπόλοιπο βιβλίων <hr/> €3.810

4

Εσωτερικός Έλεγχος και Ταμειακά Διαθέσιμα

Αντικείμενο μάθησης

4. Αξιολόγηση των εσωτερικών ελέγχων όσονα αφορά τις ταμειακές εισπράξεις και πληρωμές

Αξιολόγηση των εσωτερικών ελέγχων όσονα αφορά τις ταμειακές εισπράξεις και πληρωμές

Τα ταμειακά διαθέσιμα απαιτούν κάποιους
εξειδικευμένους εσωτερικούς ελέγχους επειδή

- ◆ Η κλοπή τους είναι εύκολη
- ◆ Όλες οι συναλλαγές τα επηρεάζουν στο τέλος
- ◆ Οι ταμειακές εισπράξεις πρέπει να κατατίθενται
αμέσως στην τράπεζα
- ◆ Οι εταιρείες εισπράττουν μετρητά
  - Στο ταμείο τους
  - Μέσω ταχυδρομείου

Άμεσες ταμειακές εισπράξεις

- ◆ Ταμειακές μηχανές
  - Παρέχουν έλεγχο στις ταμειακές εισπράξεις
  - Καταχωρούν πωλήσεις, κόστος πωληθέντων και μείωση στα αποθέματα
- ◆ Ο πελάτης λαμβάνει μια απόδειξη για την αγορά του
- ◆ Ο ταμίας παραδίδει το συρτάρι της ταμειακής μηχανής του στο λογιστήριο, στο τέλος της βάρδιας
  - Μαζί με τα χρήματα των άλλων ταμείων και κατατίθενται στην τράπεζα
- ◆ Το λογιστήριο συμφωνεί το αρχείο πωλήσεων με το ποσό χρημάτων που παραδόθηκε

Ταμειακές εισπράξεις μέσω ταχυδρομείου

Πίνακας 4-8 | Ταμειακές εισπράξεις μέσω ταχυδρομείου

Έλεγχοι των πληρωμών μέσω επιταγών

Η πληρωμή με επιταγές ή με ηλεκτρονική μεταβίβαση κεφαλαίων αποτελεί σημαντικό εσωτερικό έλεγχο

- ◆ Αποτελούν αρχείο πληρωμών
- ◆ Η επιταγή πρέπει να φέρει την υπογραφή εξουσιοδοτημένου προϊσταμένου
- ◆ Η ηλεκτρονική μεταβίβαση πρέπει να έχει εγκριθεί από εξουσιοδοτημένο προϊστάμενο
- ◆ Η πληρωμή πρέπει να υποστηρίζεται από δικαιολογητικά

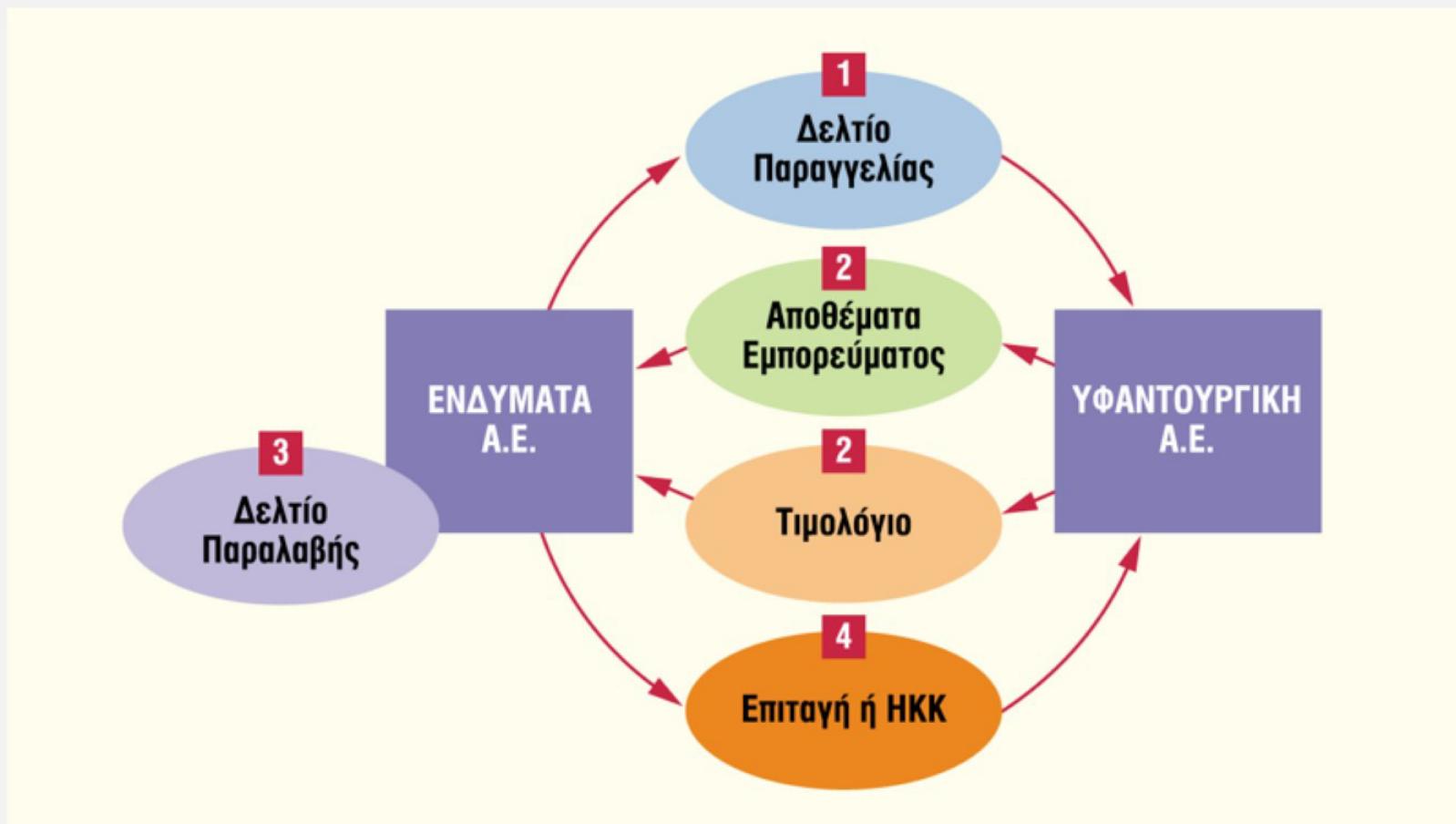
Έλεγχοι των πληρωμών μέσω επιταγών

Έλεγχοι στις αγορές και τις πωλήσεις

- ◆ Αποστολή παραγγελίας με fax ή e-mail
- ◆ Παραλαβή αγαθών και ετοιμασία δελτίου παραλαβής
- ◆ Παραλαβή τιμολογίου
- ◆ Έγκριση και συμφωνία εγγράφων
- ◆ Αποστολή επιταγής ή εξουσιοδότηση ηλεκτρονικής καταβολής κεφαλαίου

Έλεγχοι των πληρωμών μέσω επιταγών

Πίνακας 4-9 | Καταβολές μετρητών μέσω επιταγών ή ΗΜΚ

Έλεγχοι των πληρωμών μέσω επιταγών

Έλεγχοι στις αγορές και τις πωλήσεις

Πριν υπογράψει την επιταγή ή εγκρίνει την ΗΚΚ, το Τμήμα διαχείρισης κεφαλαίωνθα πρέπει να ελέγξει όλη τη δέσμη για να βεβαιωθεί ότι όλα τα έγγραφα συμφωνούν μεταξύ τους.

Πίνακας 4-10 | Δέσμη εγγράφων πληρωμής

Έλεγχοι των πληρωμών μέσω επιταγών

Μικρό ταμείο

- ◆ Μικρό κεφάλαιο για αντιμετώπιση μικρών δαπανών
- ◆ Υπό την ευθύνη ενός υπαλλήλου
- ◆ Καθορισμένο ποσό χρημάτων
- ◆ Παραστατικά για κάθε δαπάνη
- ◆ Σύστημα παρακολούθησης δαπανών και μικροεξόδων
  - ▶ Το άθροισμα του χρηματικού ποσού που απομένει στο μικρό ταμείο και του συνόλου των παραστατικών που έχουν συμπληρωθεί πρέπει να ισούται πάντα με το αρχικό ποσό

4

Εσωτερικός Έλεγχος και Ταμειακά Διαθέσιμα

Αντικείμενο μάθησης

5. Κατάρτιση και χρήση ενός ταμειακού προϋπολογισμού

Κατάρτιση και χρήση ενός ταμειακού προϋπολογισμού

◆ Προϋπολογισμός

- ▶ Χρηματοοικονομικό πρόγραμμα για το συντονισμό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

◆ Ταμειακός προϋπολογισμός

- ▶ Ταμειακές εισπράξεις και πληρωμές
- ▶ Βήματα:
  - Ξεκινήστε με το ταμειακό υπόλοιπο αρχής περιόδου
  - Προσθέστε προϋπολογιζόμενες ταμειακές εισπράξεις, αφαιρέστε προϋπολογιζόμενες ταμειακές πληρωμές
  - Ισούται με τα διαθέσιμα πριν από νέα χρηματοδότηση
  - Συγκρίνετε τα διαθέσιμα με τα προϋπολογιζόμενα

Κατάρτιση και χρήση ενός ταμειακού προϋπολογισμού

Πίνακας 4-11 |Ταμειακός προϋπολογισμός

	A1	
	A	B
1	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΑΕ Ταμειακός Προϋπολογισμός για τη περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014	Γ
2	Ταμειακά υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2013	6.260
3	Προϋπολογιζόμενες ταμειακές εισπράξεις:	
4	Από πελάτες	55.990
5	Μερίσματα από επενδύσεις	1.200
6	Πωλήσεις παγίων	5.700
7		69.150
8	Προϋπολογιζόμενες ταμειακές πληρωμές:	
9	Αγορές αποθεμάτων	33.720
10	Λειτουργικά έξοδα	11.530
11	Επέκταση καταστημάτων	12.000
12	Αποπληρωμή μακροπροθέσμων δανείων	5.000
13	Καταβολή μερισμάτων	8.000
14		70.250
15	Προϋπολογιζόμενα ταμειακά υπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 2014	(1.100)
16		

Παράδειγμα

Η ΚΑΣ ΑΕ ετοιμάζει τον ταμειακότης προϋπολογισμό για το 2015. Η εταιρεία έκλεισε το 2014 με ταμειακά διαθέσιμα €68 εκατ. και οι διευθυντές θέλουν να κρατήσουν ένα υπόλοιπο τουλάχιστον € 70 εκατ.

Οι εισπράξεις από πελάτες αναμένονται στα € 11.925 εκατ. μέσα στο 2015, και οι αγορές αποθεμάτων στα €6.210 εκατ. Η εταιρεία αναμένει να εισπράξει τόκους ύψους €15 εκατ. Τα λειτουργικά έξοδα προϋπολογίζονται σε €2.653 εκατ. Μέσα στο 2015, η εταιρεία προγραμματίζει να επενδύσει €1.922 εκατ. σε νέο εξοπλισμό. Οι πληρωμές δανείων που σχεδιάζονται για το 2015 θα αγγίξουν τα €683 εκατ. Η εταιρεία προβλέπει καθαρά κέρδη €893 εκατ. για το 2015 και σχεδιάζει την καταβολή μερισμάτος €448 εκατ.

Καταρτίστε τον ταμειακό προϋπολογισμό της ΚΑΣ ΑΕ για το 2015. Οι προϋπολογισμένες ταμειακές εισπράξεις θα αφήσουν στην εταιρεία το επιθυμητό υπόλοιπο των €70 εκατ., ή θα χρειαστεί επιπλέον χρηματοδότηση;

Παράδειγμα

Ταμειακός προϋπολογισμός ΚΑΣ ΑΕ

Υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων, 31/12/2014 € 68

Προϋπολογισμένες ταμειακές εισπράξεις:

Εισπράξεις από πελάτες	11.925
Είσπραξη τόκων	<u>15</u>
	12.008

Προϋπολογισμένες ταμειακές πληρωμές:

Αγορά αποθεμάτων	€ 6.210
Λειτουργικά έξοδα	2.653
Επενδύσεις σε εξοπλισμό	1.922
Πληρωμές δανείων	683
<u>Μερίσματα</u>	<u>448</u>
	11.916

(Απαιτούμενα) ταμειακά διαθέσιμα προ χρηματοδότησης 92

Προϋπολογιζόμενο ταμειακό υπόλοιπο, 31/12/2015 (70)

4-68 Ταμειακά διαθέσιμα για επιπλέον επενδύσεις € 22 LO 5

4

Εσωτερικός Έλεγχος και Ταμειακά Διαθέσιμα

Αντικείμενο μάθησης

6. Αναφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον
ισολογισμό

Αναφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον ισολογισμό

- ◆ Όλοι τα ποσά των τραπεζικών λογαριασμών σε ένα λογαριασμό
  - ▶ **Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα**
    - Καταθέσεις προθεσμίας
    - Πιστοποιητικά καταθέσεων
    - Κρατικά ομόλογα κοντά στη λήξη τους (3 μήνες ή λιγότερο)

Συμφωνίες αντισταθμιστικού υπόλοιπου

- ◆ Το υπόλοιπο των ταμειακών διαθεσίμων δεν πρέπει να περιλαμβάνει δεσμευμένα ποσά μετρητών
- ◆ Η εταιρεία που δανείζεται συμφωνεί να διατηρήσει ένα συγκεκριμένο υπόλοιπο στο λογαριασμό όψεως
  - ▶ Συμφωνία αντισταθμιστικού υπόλοιπου

Πνευματικά δικαιώματα

Το έργο αυτό προστατεύεται από τον νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων των Η.Π.Α. και παρέχεται αποκλειστικά για χρήση από τους εισηγητές κατά την διδασκαλία των μαθημάτων τους και την αξιολόγηση των σπουδαστών. Διάθεση ή πώληση οποιουδήποτε μέρους του έργου (συμπεριλαμβανομένου και του διαδικτύου) θα καταστρέψει την ακεραιότητα του έργου και δεν επιτρέπεται. Το έργο και το υλικό του δεν θα πρέπει να διατίθεται στους σπουδαστές παρά μόνο από τους εισηγητές που χρησιμοποιούν το αντίστοιχο βιβλίο στο μάθημά τους. Όλοι οι αποδέκτες του έργου αυτού αναμένεται να συμμορφωθούν με τους περιορισμούς αυτούς και να τιμήσουν τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ανάγκες άλλων εισηγητών που βασίζονται στο υλικό αυτό.